

Commissiedebat **Maritiem**

Position Paper **Interprovinciaal Overleg**

Dinsdag 5 juli vergadert de Vaste Kamercommissie IenW met minister Harbers over het onderwerp Maritiem. Graag brengen de provincies de volgende punten onder uw aandacht.

Oproep om te stoppen met ongecontroleerd ontgassen

Op 10 mei jl. bood gedeputeerde mevrouw Cora Smelik uit Flevoland namens alle provincies het position paper 'Varend Ontgassen' aan minister Harbers aan (zie bijlage). Door de oproep om zo snel als mogelijk te stoppen met ontgassen voeren de provincies nu constructieve gesprekken met het Rijk en het bedrijfsleven. Dit is een belangrijke stap in het bereiken van onze doelen.

Versnellen en verbreden van het verbod

Niettemin komen bij ongewijzigd beleid nog steeds grote hoeveelheden emissies ongecontroleerd vrij. Het CDNI (het Rijnverdrag inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart) voorziet wel in het terugbrengen van de emissies stapsgewijs in drie tranches maar dit gaat minder ver dan provincies zouden willen. De eerste tranche betreft een verbod op het ongecontroleerd ontgassen van slechts vier benzeenhoudende stoffen en zal naar verwachting in 2024 in werking treden. Dit verbod is minder vergaand dan de huidige provinciale verboden uit 2017 voor het ontgassen van zes benzeenhoudende stoffen en komt niet in de buurt van het totale pakket stoffen waarvoor de provincies een verbod vragen (40 stoffen/UN nummers). Indien het ambitieniveau van het Rijk niet omhoog gaat, zullen nog gedurende lange tijd zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) ongecontroleerd naar de buitenlucht geëmitteerd worden met alle nadelige gevolgen van dien.

- Wij vragen de Kamer er bij de minister op aan te dringen dat zo snel mogelijk gestopt wordt met het ongecontroleerd ontgassen van alle vervoerd product.

Oplossen van blokkades voor gecontroleerd ontgassen

De provincies als bevoegd gezag lopen bij het stimuleren van gecontroleerd ontgassen aan tegen belemmerende regels die niet voorzien zijn tijdens de eerste voorbereidingen van het vernieuwde Scheepsafvalstoffenbesluit. Belangrijkste knelpunten voor vergunningverlening voor gecontroleerde dampverwerking, via installaties langs de hoofdvaarwegen en bij havens, zijn de restproduct- of afvalstatus van de ladingdampen en het te strakke normenkader voor emissies van dampverwerkende installaties. Wij vragen het Rijk om voorafgaand aan implementatie van het CDNI de regelkaders zo te verruimen of toe te passen dat een basisinfrastructuur voor gecontroleerd ontgassen kan worden opgebouwd.

- Hef de afvalstatus van het te verwerken restproduct op, zodat dit circulair gebruikt kan worden.
- Zorg voor een landelijke richtlijn op basis waarvan omgevingsdiensten/provincies lokaal vergunningen kunnen verlenen voor gecontroleerde dampverwerking, ondanks lokale overschrijdingen van de norm.

Varend ontgassen

Position Paper **Interprovinciaal Overleg**

11 Mei 2022

Stop met varend ontgassen in Nederland

Het ongecontroleerd ontgassen van binnenvaarttankers is een groot internationaal probleem. Dit probleem is relatief groter in Nederland omdat hier de hoogste concentratie van olie- en chemietankers te vinden is van heel West-Europa. Het ontgassen van schepen is nodig voorafgaand aan het laden van de schepen; hierbij kunnen grote hoeveelheden zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) vrijkomen die schadelijk kunnen zijn voor de volksgezondheid, de waterkwaliteit, het klimaat en het milieu. De hoeveelheid benzeen en benzeenhoudende stoffen die vrijkomt bij het ontgassen van slechts één schip geladen met stoffen staat gelijk aan de maximaal toegestane uitstoot van een chemische fabriek in een jaar.

De provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht, Flevoland, Gelderland, Noord-Brabant en Zeeland hebben al in 2017 een verbod ingevoerd voor het ongecontroleerd ontgassen van benzeenhoudende stoffen vooruitlopend op een internationaal verbod; dit internationale verbod is tot de dag van vandaag niet tot stand gekomen. De verwachting is dat het internationale verbod eind 2024 of later in zal gaan en dan nog maar voor een beperkt aantal stoffen, zelfs minder dan de huidige provinciale verboden. De technische middelen zijn beschikbaar om een einde te maken aan alle ongecontroleerde emissies. De provincies vinden het daarom onaanvaardbaar om deze ongewenste praktijken voort te zetten en nog langer te wachten op een internationaal verbod.

Convenant varend ontgassen

De provincies doen een oproep aan alle betrokken partijen om ongecontroleerd ontgassen op de kortst mogelijke termijn uit te bannen. Niet alleen voor de stoffen die al onder de provinciale verboden vallen, maar voor alle ZZS. Hierdoor worden personeel aan boord van schepen, laad- en losinstallaties in havengebieden en aanwonenden aan de grote rivieren, de vervoercorridors en de Natura 2000 gebieden niet langer blootgesteld aan deze onwenselijke emissies en kunnen negatieve effecten voor de volksgezondheid, de kwaliteit van de oppervlaktewateren, het klimaat en het milieu voortaan worden voorkomen. Om dit mogelijk te maken is een gezamenlijke inspanning van rijksoverheid, bedrijfsleven en provincies noodzakelijk. De provincies willen concrete afspraken maken met de rijksoverheid en het bedrijfsleven, ieder vanuit eigen taken en bevoegdheden, over een versnelling van het terugdringen van de emissies, vooruitlopend op een internationaal verbod. In een gezamenlijk overeen te komen convenant worden verbindende afspraken gemaakt over het verder opbouwen van de benodigde basisinfrastructuur, inclusief locaties en vergunningen, bekostiging van ontgassing en het meetbaar terugbrengen van de emissies, met als doel, zo snel als mogelijk, stoppen met ontgassen in Nederland.